

Laidiens: 16.12.2014., Nr. 250

Oficiālās publikācijas Nr.: 2014/250.3

Ministru kabineta noteikumi Nr.724

Rīgā 2014.gada 25.novembrī (prot. Nr.65 25.§)

Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos

Izdoti saskaņā ar likuma "Par piesārņojumu"

11.panta otrās daļas 8.punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodes;

1.2. kārtību, kādā ierobežo piesārņojošas darbības izraisīto smaku izplatīšanos.

2. Noteikumos lietotie termini:

2.1. smakas vienība (ou_E) – smakojošas vielas daudzums, kas, iesmidzināts vienā kubikmetrā neitrālas gāzes, standarta apstākļos izraisa fizioloģisku reakciju ožas orgānos vismaz pusei smakas vērtētāju grupas dalībnieku;

2.2. smakas vērtētāju grupa – personu grupa, kas izveidota saskaņā ar šo noteikumu 5. punktā minēto bāzes (references) metodi;

2.3. smakas koncentrācija – smakas vienību (ou_E) skaits vienā kubikmetrā gāzes standarta apstākļos (gāze 293 °K temperatūrā, ja spiediens ir 101,3 kPa);

2.4. smakas mērķlielums – gaisa kvalitātes normatīvs smakām ārtelpu gaisā troposfērā (neietverot darba vidi), kas rada vai var radīt pastāvīgus vai periodiskus smakas traucējumus un ko izsaka ar smakas koncentrāciju (ou_E/m^3) standarta apstākļos kā vidējo smakas koncentrāciju stundā;

2.5. smakas uztveres sliekšnis – tāda smakojošas vielas koncentrācija, ja vismaz puse smakas vērtētāju grupas dalībnieku (saskaņā ar šo noteikumu 5. punktā minētās bāzes (references) metodes nosacījumiem) apstiprina smakas esību, un tā ir $1\ ou_E/m^3$;

2.6. traucējoša smaka – tāda smaka, kas rada negatīvu iedarbību uz cilvēka labsajūtu. Traucējošas smakas sliekšnis ir augstāks par smakas uztveres sliekšni un var pārsniegt mērķlielumu vai būt mazāks par to atkarībā no smakojošas vielas, kas ir galvenais smakas cēlonis, smakas biežuma, intensitātes, ilguma, hedoniskā toņa (pretīguma) un vietas rakstura.

3. Atbilstību smakas mērķlielumam nodrošina:

3.1. šādās vispārīgajos teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumos minētajās funkcionālajās zonās, kas noteiktas ar teritorijas plānojumu, lokālplānojumu vai detālplānojumu:

3.1.1. savrupmāju apbūves teritorija;

3.1.2. mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija;

3.1.3. daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija;

3.1.4. publiskās apbūves teritorija;

3.1.5. jauktas centra apbūves teritorija;

3.1.6. dabas un apstādījumu teritorija;

3.2. zemes vienībās vai zemes vienību daļās, kuru pašreizējais izmantošanas veids ir publiskā apbūve, dzīvojamā apbūve vai labiekārtota publiskā ārtelpa, neatkarīgi no teritorijas plānojumā, lokālplānojumā vai detālplānojumā noteiktā funkcionālā zonējuma (izņemot gadījumu, ja tā ir savrupa apbūve lauku teritorijā, kas atrodas paša operatora īpašumā).

4. Noteikumu prasības neattiecas uz mobilajiem piesārņojuma avotiem.

II. Smakas koncentrācijas novērtēšanas metodes

5. Smakas koncentrācijas mērījumiem par bāzes (references) metodi izmanto standartā LVS EN 13725:2004 "Gaisa kvalitāte. Smakas koncentrācijas noteikšana ar dinamisko olfaktometriju" minēto metodi vai citu līdzvērtīgu vai labāku metodi.

6. Smaku koncentrācijas mērījumus ar šo noteikumu 5. punktā minēto metodi atļauts veikt laboratorijām, kas ir akreditētas atbilstoši standartam LVS EN ISO/IEC 17025:2005 "Testēšanas un kalibrēšanas laboratoriju kompetences vispārīgās prasības".

7. Smakas koncentrācijas novērtēšanai izmanto piesārņojošo vielu izkliedes datorprogrammas, kas atbilst kritērijiem, kas noteikti normatīvajos aktos par stacionāru emisijas avotu limita projektu izstrādi un kas nodrošina iespēju veikt aprēķinus, kuru rezultāti ir salīdzināmi ar smakas mērķlielumu. Modelēšanas procesā aprēķināto smaku koncentrāciju salīdzina ar šo noteikumu 8. punktā minēto smakas mērķlielumu.

III. Prasības un nosacījumi piesārņojošajām darbībām, kuru veikšana izraisa traucējošu smaku, un šo darbību kontroles kārtība

8. Smakas mērķlielums, kuru nosaka stundas periodam, ir $5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. Veicot piesārņojošas darbības, kuras izraisa traucējošu smaku, smakas mērķlielumu nedrīkst pārsniegt vairāk kā 168 stundas kalendāra gadā.

9. Ja A vai B kategorijas piesārņojošās darbības rezultātā piesārņojošo vielu emisija izraisa vai var izraisīt traucējošu smaku, operators izstrādā smaku emisijas limita projektu, ievērojot normatīvajos aktos par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi minētos nosacījumus, ciktāl šie normatīvie akti nav pretrunā ar šiem noteikumiem, kā arī novērtē kopējo ietekmi, ņemot vērā blakus esošu operatoru radīto smaku emisiju.

10. Operators šo noteikumu 9. punktā minēto emisijas limita projektu pievieno iesniegumam A vai B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas saņemšanai vai pārskatīšanai atbilstoši normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā

piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai.

11. Lai ierobežotu piesārņojošās darbības radīto smaku izplatīšanos, atļaujas piesārņojošās darbības veikšanai (turpmāk – atļauja) nosacījumos Valsts vides dienests nosaka emisijas avotiem smaku emisijas limitus, kas aprēķināti, ievērojot šo noteikumu 8. punktā noteikto smakas mērķlielumu.

12. A vai B kategorijas piesārņojošās darbības operators ir atbildīgs par smakas koncentrācijas novērtēšanu piesārņojošās darbības veikšanas laikā, ja par tā darbību iepriekšējā gada laikā saņemtas vismaz trīs šo noteikumu 21. punktā minētās pamatotās sūdzības. Šādā gadījumā operators veic smaku koncentrācijas un emisijas plūsmas ātruma mērījumus emisijas avotā iekārtas optimālās darbības režīmā ne retāk kā reizi sešos mēnešos, izmantojot šo noteikumu 5. punktā minēto metodi, un salīdzina iegūtos rezultātus ar atļaujā noteiktajiem smaku emisijas limitiem.

13. Šo noteikumu 12. punktā minēto mērījumu rezultātus operators iesniedz Valsts vides dienestā, ievērojot atļaujā noteikto termiņu.

14. Ja iekārtā ir emisijas avots, kas atbilstoši tehniskiem un ekonomiskiem apsvērumiem ir aprīkots ar vairākām emisijas izplūdes vietām (piemēram, dzīvnieku novietne ar vairākām ventilācijas izplūdes vietām), veicot šo noteikumu 12. punktā minētos mērījumus, var izvēlēties vienu reprezentatīvu emisijas izplūdes vietu, kas raksturo kopējā emisijas avota radīto ietekmi.

15. Ja saskaņā ar šo noteikumu 13. punktu iesniegtie mērījumu rezultāti neuzrāda smaku emisijas limita projektā norādīto lielumu pārsniegumu un iepriekšējā gada laikā nav saņemtas šo noteikumu 21. punktā minētās pamatotās sūdzības par traucējošu smaku, Valsts vides dienests pieņem lēmumu, ar kuru atļauj operatoram turpmāk neveikt šo noteikumu 12. punktā minētos mērījumus.

16. Ja pēc šo noteikumu 15. punktā minētā lēmuma pieņemšanas saņemtas šo noteikumu 21. punktā minētās pamatotās sūdzības vai arī Valsts vides dienests konstatē, ka tiek pārkāpti atļaujā noteiktie smaku emisijas limiti, Valsts vides dienests pieņem lēmumu par šo noteikumu 12. punktā minēto mērījumu veikšanu.

17. Ja saskaņā ar šo noteikumu 13. punktu iesniegtie mērījumu rezultāti pārsniedz emisijas limita projektā norādītos lielumus, Valsts vides dienests uzdod operatoram veikt atkārtotu emisijas limita projekta izstrādi atbilstoši atļaujā izvirzītajiem nosacījumiem vai pieņem lēmumu par pasākumu plāna izstrādi traucējošas smakas samazināšanai atbilstoši šo noteikumu 25. punktā minētajiem nosacījumiem.

18. Ja saņemtas sūdzības par traucējošu smaku, Valsts vides dienests veic pārbaudi un novērtē smakas radītos traucējumus, kā arī fiksē novērojumus protokolā šo noteikumu 19. punktā noteiktajā kārtībā. Valsts vides dienests informē attiecīgo pašvaldību par veiktās pārbaudes rezultātiem.

19. Valsts vides dienests nosaka kārtību, kādā tiek veikta sūdzību pārbaude, kā arī smaku pārbaudes protokola formu un protokolā iekļaujamo informāciju.

20. Ja nepieciešams, Valsts vides dienests noslēdz starpresoru vienošanos vai sadarbības līgumu ar atbilstošām institūcijām, lai ārpus Valsts vides dienesta darba laika nodrošinātu šo noteikumu 18. punktā minēto prasību izpildi.

21. Sūdzība par traucējošu smaku uzskatāma par pamatotu, ja traucējošas smakas esību apstiprina Valsts vides dienesta veiktās pārbaudes rezultāti, kas fiksēti protokolā.

22. Ja, ierodoties izsaukuma vietā, Valsts vides dienests konstatē traucējošu smaku, tas veic šādas darbības: